

УДК 341:327(082)

*Рекомендовано до публікації вченою радою
Факультету права та міжнародних відносин Київського університету імені Бориса
Грінченка (протокол № 1 від 20 січня 2021 року).*

Міжнародні студії викладачів та студентів / Київський університет імені Бориса Грінченка. Київ: [Електронне видання], 2021. 110 с.

У матеріалах збірника «Міжнародні студії викладачів та студентів» висвітлено широкий спектр питань, пов'язаних із актуальними проблемами міжнародних відносин та міжнародного права, суспільних комунікацій та регіональних студій.

Збірник адресовано науковцям, фахівцям з міжнародних відносин та міжнародного права, дипломатам, слухачам магістратури, студентам закладів вищої освіти, а також усім, хто цікавиться проблемами міжнародних відносин та міжнародного права.

Матеріали подано в авторській редакції.

*Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір і
точність наведених фактів, цитат, статистичних даних та інших
відомостей.*

*Редакція збірника не несе відповідальності за зміст матеріалів та може не
поділяти думки авторів.*

УДК 341:327(082)

© Київський університет імені Бориса Грінченка, 2021

ЗМІСТ

Вступне слово	5
Секція 1. Суспільні комунікації у сучасному вимірі	
<i>Гаценко Анастасія, Пістракевич Олена</i>	6
Інформаційна та кібербезпека України в контексті євроатлантичної інтеграції	
<i>Главак Анна, Бессонова Марина</i>	11
Висвітлення канадськими медіа подій Євромайдану в Україні	
<i>Кирилюк Андрій, Ілюк Тетяна</i>	15
Проблеми становлення та розвитку публічної дипломатії України	
<i>Мачуська Анастасія, Слюсаренко Ірина</i>	21
Робота «груп експертів» ООН у сфері інформаційної безпеки (на основі резолюцій Генеральної Асамблеї ООН): етапи та здобутки	
<i>Мороховець Анастасія, Ворошилова Інна</i>	27
Розвиток телекомунікаційного бізнесу Європи в контексті європейської інформаційної політики	
<i>Чабанюк Тетяна, Вдовиченко Вікторія</i>	34
Бренд країни як інструмент зовнішньої політики Естонії: досвід для України	
<i>Черевичний Богдан, Пістракевич Олена</i>	38
Інформаційні операції проти України в умовах російської агресії	
<i>Khomutska Viktoriia, Voroshylova Inna</i>	43
The Impact of Social Networks on International Information Relations: Current Overview and Prospects	
Секція 2. Розвиток країн та регіонів: погляд з позиції сьогодення	
<i>Добридень Альона, Бессонова Марина</i>	50
Основні виміри арктичної політики Канади	
<i>Дорош Юлія, Бессонова Марина</i>	55
Законодавче регулювання культурної дипломатії у США	

<i>Ковальська Тетяна, Брайчевська Олена</i>	60
Політичні гасла та програмні декларації французьких політичних партій та їх вплив на результати парламентських виборів 2017 р.	
<i>Ковальчук Анна, Лісовська Мирослава</i>	65
Державна політика Китаю щодо охорони навколишнього середовища: історія формування і розвитку	
<i>Корженівська Вікторія, Мельник Ганна</i>	69
Туристична інфраструктура Республіки Польща: перспективи збільшення в'їзного та внутрішнього туризму	
<i>Ніколаєнко Маргарита, Лісовська Мирослава</i>	72
Зовнішня політика Великобританії в нових реаліях	
<i>Нуждова Вікторія, Мельник Ганна</i>	76
Роль Туреччини у міжнародних організаціях	
<i>Пигуль Крістіна, Жалоба Ігор</i>	80
Китайська ініціатива «Один пояс – один шлях» і країни Латинської Америки (на прикладі Аргентини)	
<i>Піддобрівна Марія, Мельник Ганна</i>	85
Цифрова дипломатія Республіки Польща: досягнення і перспективи розвитку	
<i>Сірко Вероніка-Марія, Мельник Ганна</i>	89
Вплив нових медіа на зовнішньополітичний імідж Польщі	
Секція 3. Актуальні питання міжнародного права та міжнародних відносин	
<i>Лозицька Марія, Тимченко Ліліана</i>	92
Право бути забутим в Інтернеті в новій політичній реальності	
<i>Магеррамова Еліна, Братко Ірина</i>	96
Справа Марківа у двосторонніх відносинах України та Італійської Республіки	
<i>Соколовська Олександра, Грицяк Ігор</i>	100
Європейські механізми боротьби із торгівлею людьми та Україна	
Наші автори	104
Our authors	107

СЕКЦІЯ 2.

РОЗВИТОК КРАЇН ТА РЕГІОНІВ: ПОГЛЯД З ПОЗИЦІЇ СЬОГОДЕННЯ

Альона Добридень

Київський університет імені Бориса Грінченка
aydobryden.fpmv20@kubg.edu.ua

Марина Бессонова

Київський університет імені Бориса Грінченка
m.bessonova@kubg.edu.ua

ОСНОВНІ ВИМІРИ АРКТИЧНОЇ ПОЛІТИКИ КАНАДИ

Канада, за класифікацією М. Каплана, відноситься до так званих середніх держав, тож її вплив на міжнародній арені не є настільки ж потужним, як у наддержав та великих держав. Втім, Канада займає важливе місце у сучасних міжнародних відносинах. Сучасні пріоритети зовнішньої політики Канади можна вимірювати через ціннісні та регіональні складові. Так, серед основних зовнішньополітичних цінностей, які оголошені як головні пріоритети для Канади: територіальна цілісність, права людини, демократія, повага до верховенства права та прагнення до вільної та дружньої торгівлі. Стосовно регіональних вимірів головних пріоритетів зовнішньої політики Канади варто відзначити її переорієнтацію з Великої Британії (XIX – початок XX ст.) на Сполучені Штати Америки (з початку XX ст., але найбільш активно з середини XX ст.), а згодом у напрямку багатосторонності та активного залучення до міжнародних організацій та структур [1, с. 246]. Одним з таких регіональних пріоритетів на початку XXI ст. виступає Арктика.

Метою дослідження в рамках цієї публікації є узагальнення основних вимірів сучасної політики Канади в Арктиці. Актуальність такого дослідження зумовлена тим, що Арктика вважається одним з перспективних регіонів в економічному плані, тож контроль над арктичними територіями вважається запорукою і політичного впливу на міжнародній арені.

Варто почати з того, що Канада входить до Арктичної ради, створеної в рамках так званої Оттавської декларації у 1996 р. До її складу входять тільки ті країни, які мають свої території в Арктиці. Це Канада, Данія, Фінляндія, Ісландія, Норвегія, Росія, Швеція та США, а також ряд країн-спостерігачів. З огляду на те, що країни сконцентровані навколо Північного полюсу – це об'єднання характеризують як циркумполярне. Арктична рада була сформована

як форум для координації співпраці серед арктичних країн, у тому числі і з вирішенням питань сталого розвитку та охорони довкілля, що є важливим для існування корінних народів [4]. Власне ці аспекти є вирішальними у формуванні та реалізації основних напрямів арктичної політики Канади.

Арктика – це геополітично важливий регіон. Зміни, спричинені кліматом, роблять арктичні води більш доступними, що призводить до зростання міжнародного інтересу до перспектив арктичного судноплавства, рибальства та розвитку природних ресурсів. У той же час зростає міжнародний інтерес до захисту арктичної екосистеми від впливу кліматичних змін. Уряд Канади твердо заявляє про свою присутність на Півночі та продовжує свою діяльність в правових рамках з над своєю сухопутною територією та своїми арктичними водами, включаючи Північно-Західний прохід.

Можна визначити наступні три пріоритетних напрями роботи Канади в циркумполярній Арктиці.

По-перше, це зміцнення міжнародного порядку в Арктиці. Міжнародний порядок в Арктиці не є статичним. Канада має можливість зміцнити своє міжнародне лідерство, щоб забезпечити подальший розвиток міжнародного порядку в Арктиці, котрий формується таким чином, що захищає та пропагує канадські інтереси та цінності, такі як: безпека людей та навколишнього середовища, гендерна рівність та багатовекторне залучення сіверян, особливо корінних жителів.

По-друге, це більш чітке визначення кордонів Арктики, у тому числі шляхом визначення зовнішніх меж континентального шельфу Канади в Північному Льодовитому океані та пошуку відповідних можливостей для вирішення спірних прикордонних питань. Важливий вимір вирішення цих питань для Канади як і інших учасників цього процесу – опора на міжнародне регулювання та інститути.

По-третє, це розширення міжнародної ролі Канади в пріоритетах Арктики та Півночі Канади, включаючи соціально-економічний розвиток, посилення обізнаності, захисту навколишнього середовища та налагодження зв'язків з корінними народами. На сучасному етапі глобалізації процесів у світі для вирішення багатьох питань, що стоять перед Арктикою та Північчю Канади, акцент робиться на залучення усіх рівнів влади та використання як внутрішніх, так і міжнародних важелів політики. Зобов'язання Канади щодо виконання Порядку денного по Цілях Сталого Розвитку 2030 року та Декларації ООН про права корінних народів та просування прав корінних народів у всьому світі, окреслюють пріоритетні напрямки роботи уряду [3].

У межах цих запропонованих напрямків циркумполярної співпраці Канада продовжує відстоювати інтеграцію різноманітності та гендерних питань в проекти та ініціативи, керуючись феміністською зовнішньою політикою Канади. Уряд переконаний, що дані ключові цінності являються рушійною силою і можуть посприяти соціально-економічному розвитку в Арктиці. Канада планує проводити потужну міжнародну політику, яка являє собою вирішення кількох ключових завдань, що були зумовлені ситуацією в Арктиці.

Варто окреслити та конкретизувати основні виміри того, як Канада планує успішно реалізовувати означені напрями міжнародної діяльності. Так, основними засобами є: двостороння співпраця з арктичними та ключовими неарктичними державами; посилення лідерства та залучення до ключових багатосторонніх форумів, які приймають рішення, щодо Арктики; безпосередня участь у роботі Арктичної ради; її модернізація, зокрема вдосконалення моніторингу та звітування про виконання національних рекомендацій та рішень Арктичної ради країнами-членами, а також посилення стратегічної комунікації в країні та за кордоном.

Одним з напрямів співпраці є покращення управління Північним Льодовитим океаном зокрема шляхом впровадження Угоди про запобігання неврегульованій риболовлі у Центральній частині Льодовитому океані. Ця угода демонструє активний та запобіжний підхід до майбутніх риболовних заходів у відкритому морі в частині центрального Північного Льодовитого океану. Усі сторони зобов'язані реалізовувати програму спільних наукових досліджень та моніторингу. Після набрання чинності на Канаду покладається юридичне зобов'язання просунути цілі Угоди, підтримувати спільну програму наукових досліджень та моніторингу [5].

Крім участі у роботі Арктичної ради, Канада у питаннях своєї арктичної політики бере активну участь у діяльності багатосторонніх форумів, включаючи Арктичну економічну раду, Форум берегової охорони Арктики, Організацію Північноатлантичного договору та ключові організації ООН, які приймають рішення, що впливають на Арктику, такі як Міжнародна морська організація і Всесвітня метеорологічна організація. Канада також сприяє розширенню представництва та участі арктичних та північноканадських, особливо корінних народів, у відповідних міжнародних форумах та переговорах.

Одним з вимірів канадської політики щодо Арктики є зміцнення двосторонньої співпраці з арктичними та ключовими неарктичними державами та суб'єктами за допомогою глобальної мережі дипломатичних місій. Зокрема, це співпраця в рамках: США – Аляска та Королівство Данія – Гренландія. Демографічні, географічні та соціально-економічні подібності між Канадською Арктикою та Північчю, Аляскою та Гренландією є вагомою підґрунтям для співпраці.

Крім того, планується продовження співпраці з п'ятьма північними країнами, включаючи Данію, Фінляндію, Ісландію, Норвегію та Швецію, як основних партнерів в Арктиці безпосередньо в рамках співробітництва Ради міністрів Північних країн. Питання відновлення двостороннього діалогу з Росією щодо арктичних питань, пов'язаних з корінним населенням, науковою співпрацею, охороною навколишнього середовища, судноплавством та пошуково-рятувальними діями потребує окремого дослідження. Тому відзначимо лише, що такі діалоги мають спільний інтерес двох сторін в процесі адаптації до швидко мінливих умов, таких як втрата морського льоду, відлига вічної мерзлоти та ерозія суходолу.

Ще раз варто наголосити, що однією з проблем канадської політики в Арктиці є чітке визначення кордонів, важливу роль у чому відіграє Комісія з питань кордонів континентального шельфу [6].

Так, варто окреслити спроби мирного та правового регулювання трьох прикордонних суперечок Канади, дві з яких з Королівством Данії стосовно моря Лінкольна та острова Ганса і одна – зі Сполученими Штатами в морі Бофорта [2, р. 59].

Важливим виміром канадської арктичної політики є забезпечення життєдіяльності канадських арктичних та північних корінних народів. Так, народ та громади вважаються основою міжнародної участі Канади в Арктиці. Уряд Канади підтримує обмін інформацією та кращими практиками навчання, а також розвиток професійних навичок у віддалених арктичних та північних громадах усвідомлюючи важливість підтримки освіченості населення та загального рівня освіти в регіоні. Продовольча безпека є критичним питанням для арктичних і північних територій Канади. Канада співпрацює з іншими арктичними державами для збільшення виробництва продовольства в регіоні та забезпечення продуктами харчування населення. Надання медичних послуг може бути складним завданням в Арктиці та на Півночі через відсутність інфраструктури та кваліфікованих фахівців та через великі відстані. Дотичною є проблема надання кваліфікованих медичних послуг.

Окреслений перелік вимірів арктичної політики Канади не є вичерпним. Варто вказати на наявність великого блоку питань, пов'язаних із розвитком економіки місцевих народів, захистом навколишнього середовища, військовою співпрацею, науковими дослідженнями тощо.

Тож можна зробити підсумок: Арктика становить важливе місце як у внутрішній, так і зовнішній політиці сучасної Канади. У кожному з цих вимірів присутні різноманітні форми міжнародної співпраці, координація внутрішніх та міжнародних норм права, участь через низку міжнародних спеціалізованих інституцій, які дотичні у своїй діяльності до вирішення питань Арктики. Арктична політика дозволяє Канаді відігравати важливу роль у цьому регіоні, що у цілому сприяє ствердженню Канади як сильної держави на міжнародній арені.

Список використаних джерел:

1. Bessonova M. Canada's foreign policy priorities at the beginning of the 21st century: few generalizations about regional dimension. *Scriptorium nostrum*. 2017. № 3 (9). P. 246-257. <http://sn.kspu.edu/index.php/sn/article/view/117/102>
2. Byers M., Sthagen, A. Why Does Canada Have So Many Unresolved Maritime Boundary Disputes? *Canadian Yearbook of International Law/Annuaire Canadien De Droit International*, 2017. 54, 1-62. doi:10.1017/cyl.2017.14
3. Challenges and opportunities 2019/ Arctic and Northern Policy Framework International chapter URL: <https://www.rcaanc-cirnac.gc.ca/eng/1562867415721/1562867459588>
4. Declaration on the Establishment of the Arctic Council (Ottawa, Canada, 1996). *Government of Canada*. 2017. May 10. URL: http://international.gc.ca/world-monde/international_relations-relations_internationales/arctic-arctique/declaration_ac-

declaration_ca.aspx?lang=eng&_ga=2.268703289.933380222.1507885729-1006215680.1507885729

5. International Agreement to Prevent Unregulated High Seas Fisheries in the Central Arctic Ocean/ Fisheries and Oceans Canada URL:<https://www.dfo-mpo.gc.ca/international/arctic-arctique-eng.htm>

6. Submissions to the Commission: Partial Submission by Canada 2020. *Commission on the Limits of the Continental Shelf* URL: https://www.un.org/Depts/los/clcs_new/submissions_files/submission_can1_84_2019.html

Dobryden Aliona, the First-year Student of the Master's Program, Study Program «Regional Studies», Faculty of Law and International Relations, Borys Grinchenko Kyiv University.

Bessonova Maryna, Candidate of Sciences (PhD) in History, Docent, Associate Professor of the Chair of International Relations and International Law, Faculty of Law and International Relations, Borys Grinchenko Kyiv University.

MAIN DIMENSIONS OF CANADA'S ARCTIC POLICY

НАШІ АВТОРИ

Молоді науковці

Гаценко Анастасія – студентка 4 курсу, освітня програма «Суспільні комунікації», Факультет права та міжнародних відносин, Київський університет імені Бориса Грінченка.

Главак Анна – студентка 4 курсу, освітня програма «Суспільні комунікації», Факультет права та міжнародних відносин, Київський університет імені Бориса Грінченка.

Добридень Альона – студентка 1 курсу магістратури, освітня програма «Регіональні студії», Факультет права та міжнародних відносин, Київський університет імені Бориса Грінченка.

Дорош Юлія – студентка 4 курсу, освітня програма «Регіональні студії», Факультет права та міжнародних відносин, Факультет права та міжнародних відносин, Київський університет імені Бориса Грінченка.

Кирилюк Андрій – студент 1 курсу, освітня програма «Суспільні комунікації», Факультет права та міжнародних відносин, Київський університет імені Бориса Грінченка.

Ковальська Тетяна – студентка 3 курсу, освітня програма «Регіональні студії», Факультет права та міжнародних відносин, Київський університет імені Бориса Грінченка.

Ковальчук Анна – студентка 4 курсу, освітня програма «Регіональні студії», Факультет права та міжнародних відносин, Київський університет імені Бориса Грінченка.

Корженівська Вікторія – студентка 3 курсу, освітня програма «Регіональні студії», Факультет права та міжнародних відносин, Київський університет імені Бориса Грінченка.

Лозицька Марія Миколаївна – студентка 3 курсу, освітня програма «Міжнародне право», Факультет права та міжнародних відносин, Київський університет імені Бориса Грінченка.

Магеррамова Еліна – студентка 1 курсу магістратури, освітня програма «Регіональні студії», Факультет права та міжнародних відносин, Київський університет імені Бориса Грінченка.

Мачуська Анастасія – студентка 2 курсу магістратури, освітня програма «Суспільні комунікації», Факультет права та міжнародних відносин, Київський університет Бориса Грінченка.

Мороховець Анастасія – студентка 3 курсу, освітня програма «Суспільні комунікації», Факультет права та міжнародних відносин, Київський університету імені Бориса Грінченка.

Ніколаєнко Маргарита – студентка 1 курсу магістратури, освітня програма «Регіональні студії», Факультет права та міжнародних відносин, Київський університет імені Бориса Грінченка.

Нуждова Вікторія – студентка 2 курсу магістратури, освітня програма «Суспільні комунікації», Факультет права та міжнародних відносин, Київський університет Бориса Грінченка.

Пигуль Крістіна – студентка 2 курсу магістратури, освітня програма «Регіональні студії», Факультет права та міжнародних відносин, Київський університет імені Бориса Грінченка.

Піддобрівна Марія – студентка 3 курсу, освітня програма «Суспільні комунікації», Факультет права та міжнародних відносин, Київський університет імені Бориса Грінченка.

Сірко Вероніка-Марія – студентка 1 курсу магістратури, освітня програма «Медіакомунікації», Інститут журналістики, Київський університет імені Бориса Грінченка; випускниця бакалаврської програми «Суспільні комунікації» Київського університету імені Бориса Грінченка.

Соколовська Олександра – студентка 3 курсу, освітня програма «Міжнародне право», Факультет права та міжнародних відносин, Київський університет імені Бориса Грінченка.

Хомутська Вікторія – студентка 1 курсу магістратури, спеціальність «Економіка», Факультет «Управління персоналом та економіка праці», Національна академія державного управління при Президентові України; випускниця бакалаврської програми «Суспільні комунікації» Київського університету імені Бориса Грінченка.

Чабанюк Тетяна – студентка 1 курсу магістратури, освітня програма «Суспільні комунікації», Факультет права та міжнародних відносин, Київський університет імені Бориса Грінченка.

Черевичний Богдан – студент 4 курсу, освітня програма «Суспільні комунікації», Факультет права та міжнародних відносин, Київський університет імені Бориса Грінченка.

Викладачі

Бессонова Марина – кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри міжнародних відносин та міжнародного права, Факультет права та міжнародних відносин, Київський університет імені Бориса Грінченка.

Брайчевська Олена – кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри міжнародних відносин та міжнародного права, Київський університет імені Бориса Грінченка.

Братко Ірина – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри міжнародних відносин та міжнародного права, Київський університет імені Бориса Грінченка.

Вдовиченко Вікторія – кандидат історичних наук, доцент кафедри міжнародних відносин та міжнародного права, Київський університет імені Бориса Грінченка.

Ворошилова Інна – кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник, доцент кафедри міжнародних відносин та міжнародного права, Київський університет імені Бориса Грінченка.

Грицяк Ігор – кандидат юридичних наук, доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри міжнародних відносин та міжнародного права, декан Факультету права та міжнародних відносин, Київський університет імені Бориса Грінченка.

Жалоба Ігор – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри міжнародних відносин та міжнародного права, Київський університет імені Бориса Грінченка.

Ілюк Тетяна – кандидат історичних наук, доцент кафедри міжнародних відносин та міжнародного права, Київський університет імені Бориса Грінченка.

Лісовська Мирослава – кандидат політичних наук, старший викладач кафедри міжнародних відносин та міжнародного права, Київський університет імені Бориса Грінченка.

Мельник Ганна – кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри міжнародних відносин та міжнародного права, Факультет права та міжнародних відносин, Київський університет імені Бориса Грінченка.

Пістракевич Олена – кандидат наук з державного управління, старший викладач кафедри міжнародних відносин та міжнародного права, Факультет права та міжнародних відносин, Київський університет імені Бориса Грінченка.

Слюсаренко Ірина – кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри міжнародних відносин та міжнародного права, Факультет права та міжнародних відносин, Київський університет імені Бориса Грінченка.

Тимченко Ліліана – кандидат юридичних наук, доктор права, доцент кафедри міжнародних відносин та міжнародного права, Факультет права та міжнародних відносин, Київський університет імені Бориса Грінченка.

Наукове видання

МІЖНАРОДНІ СТУДІЇ ВИКЛАДАЧІВ ТА СТУДЕНТІВ

Електронне видання

Упорядники: *Ворошилова І. В., Люк Т. В.*